

**Контрольно-измерительные материалы
для проведения промежуточной аттестации
(тестирование)
по родной литературе (татарской)
(для изучающих татарский язык как неродной)
10 классы**

Спецификация работы

1. Назначение

Промежуточная аттестация проводится с целью определения уровня освоения обучающимися 10 класса предметного содержания курса «Родная (татарская) литература» в соответствии с требованиями Федерального компонента Государственного стандарта среднего (полного) общего образования, выявления элементов содержания, вызывающих наибольшие затруднения у обучающихся и выявления динамики результативности обучения.

Форма проведения: тест

Время выполнения: 40 минут

2. Система оценивания выполнения работы

% от макс. балла	Оценка
92-100%	“5”
75-91%	“4”
50-74%	“3”
Менее 50%	“2”

1 вариант

1. «Диване-лөгатет-төрк» ягъни төрки телләр сүзлегенен авторы кем?

а) Мәхмүд Кашгарый; ә) Йосыф Баласагунлы; б) Сөләйман Бакырганы; в) Сәйф Сарай, «Сөһәйл вә Гөлдөрсен».

2. Халкыбызның кайсы ядкарендә «Идел-Йорт» атамасы еш кулланыла?

а) Кол Гали, «Кыйссаи Йосыф»; ә) «Идегәй» дастаны; б) Сәйф Сарай, «Сөһәйл вә Гөлдөрсен».

3. Борынгы һәм урта гасыр әдәбияты ничә чорга бүлөп өйрәнелә?

а) 4; ә) 5; б) 6; в) 7.

4. Йосыфның «ун төрле һөнәр бар»лыгы игълан ителә. Түбәндә бирелгән сыйфатларның кайсысы Йосыф образына туры килми?

а) теле бик саф, тугъры үзе; ә) кешелекле һәм шәфкатьле; б) күрексез һәм нурсыз йөзле; в) хыянәтсез һәм әманәтле.

5. Түбәндәге әдипләрнең кайсысы Казан ханлыгы чоры шагыйре түгел?

а) Өмми Камал; ә) Мөхәммәд Әмин; б) Мәхмүд Болгари; в) Колшәриф; г) Мөхәммәдьяр.

6. «Кыйссаи Йосыф» поэмасының чагыштырмача дәрәжә текстын кем төзи?

а) Сөләйман Бакырганы; ә) Сәйф Сарай; б) Габдерәхим Утыз Имәни.

7. Түбәндәге әсәрләрнең кайсыларын Мөхәммәдьяр иҗат иткән?

а) «Нәһжел-фәрадис», «Кыйссасел-әнбия»; ә) «Дәфтәре Чыңгызнамә», «Тәварихе Болгария», «Жәмигъ эт-тәварих»; б) «Нәсыйхәт», «Нуры содур», «Төхфәи мәрдан».

8. Алар өстен күмеп комнар өелде. Бу хәлне бары тик бер сахра күрдә.

Әлегә юллар кайсы шагыйрьнең нинди әсәреннән алынган?

а) Котб «Хәсрәүвә Ширин»; ә) Сәйф Сарай «Сөһәйл вә Гөлдөрсен»; б) Сайяди «Таһир-Зөһрә».

9. Хикмәт жанрының билгеләмәсе:

а) фәлсәфи-дидактик характердагы, афористик яңгырашлы лирик жанр; ә) вакыйга-хәлләр, уй-кичерешләр белән үрелеп бирелгән әсәр; б) ритм һәм рифмага корылган лирик әсәр.

10. Галимнәр күк йөзәндә көн әшәңлигъ,

Шәкертләр тулып торган айга яңлигъ,

Мөһминнәр күк йөзәндә йолдыз яңлигъ,

Наданлар коңгыз-кортка охшар булгый.

Әлегә шигъри юлларның авторы кем?

а) Габди; ә) Мәүлә Колый; б) Тәжәддин Ялчыгол.

11. Шигъри юлларында иҗекләренә билгелә бер санда килүенә, әлегә юлларның билгелә бер зурлыктагы ритмик буыннарда бүленүенә нигезләнгән шигъри төзелеш:

а) силлабик шигъри; ә) гаруз; б) метрик шигъри.

12. Күп гыйлемле булса адәм — байдыр ул,

Башкалар йолдыз кебектер, — айдыр ул...

Килсә дәүләт, галим үлми һаман,

Үлеме килгәнчә үк үләр надан.

Югарыда бирелгән шигъри юлларның авторы кем?

а) Хәсән бине Локман; ә) Габдессәлам; б) Габдерәхим Утыз Имәни.

13. Беренче реалистик роман язучы:

а) З.Һади; ә) Р.Фәхретдинов; б) М.Акъегетзадә.

14. Нинди иҗат методы кешенә үз-үзен рухи якта һәм миллиләштерү юлы белән Аллага якынаюын күздә тотар?

а) романтизм; ә) мәғрифәтчелек; б) суфичылык.

15. К.Насыйриның «Әбүғалисина» әсәре геройлары ил гизәргә нинди максат белән чыгып китәләр?

а) беләм алу; ә) дөнья күрү; б) ял итү

16. Кайсы шагыйрь үзенең күп әсәрләрен Ш.Мәрҗанигә багышлаган?

а) Ш.Зәки; ә) Г.Чокрый; б) М.Акмулла.

17. Бирелгән өзекнең авторы кем?

«Муса исемле билгесез кешене эзләп табу иң зур бурыч булганлыктан, тикшерүчеләр бу эшкә Шубин атлы бер сыщик-шымчыга тапшырдылар».

а) Р.Фәхретдинов; ә) Ф.Кәrimi; б) З.Бигиев

18. Татар әдәбиятында детектив жанрга нигез салучы:

а) К.Насыйри; ә) М. Акъегетзадә; б) З.Бигиев.

19. Г.Кандалый ижатында төп тема:

а) авыл тормышы; ә) мәхәббәт; б) гаилә

20. Г.Исхакыйның туган җире:

а) Аксубай районы Кармәт авылы; ә) Казан шәһәре; б) Чистай районы Яуширмә авылы

21. Бу геройларның кайсысы З.Бигиевның «Меңнәр, яки гүзәл кыз Хәдичә» әсәреннән?

а) Җиһангир; ә) Ягъкуб; б) Габденнасыр

22. Г.Тукай Җәек шәһәреннән Казанга кайчан кайта?

а) 1907; ә) 1886; б) 1913

23. Әлеге канатлы сүзләр кем тарафыннан әйтелгән?

“Якутлар табыладыр вакыт белән,

Вакытлар табылмыйдыр якут белән”.

а) М. Акмулла; ә) Г. Кандалый; б) Г.Чокрый.

24. Бу юллар Г.Тукайның кайсы шигыреннән?

“Күпме михнәт чиккән безнең халык,

Күпме күз яшьләре түгелгән;

Милли хисләр белән ялкынланып,

Сызлып-сызлып чыга күңленнән”.

а) “Өзелгән өмет”; ә) “Милләткә”; б) “Милли моңнар”

25. Г.Исхакыйның “Ул әле өйләнмәгән” повестендагы образлар:

а) Хисаметдин, Хәнифә; ә) Шәмси, Анна; б) Муса, Хәдичә.

26. XX йөз башы шагыйрьләре

а) М.Жәлил, Ф.Кәрим, Н.Арсланов, Г.Афзал

ә) Г.Тукай, Дәрдемәнд, С.Рәмиев, Ш.Бабич

б) Р.Миңнуллин, Ш.Галиев, Х.Халиков, Р.Харис

27. Эмиграциядә булган язучы

а) Г.Тукай; ә) Г.Исхакый; б) Ф. Әмирхан

28. XX йөз башында иҗат иткән драматургларны билгеләгез:

а) Бакый Урманче, Габдулла Шамуков ә) Г.Камал, М.Фәйзи

б) Н.Җиһанов, С.Габәши